

11 Ιουνίου 1917

Διχασμός: Οι Γάλλοι στην Αθήνα

Ο πρωτότοκος γιος του Γεώργιου Α', Κωνσταντίνος, γεννήθηκε στις 21 Ιουλίου 1868, στην Αθήνα. Όταν, το 1886, αποφοίτησε από τη σχολή Ευελπίδων, στάλθηκε στην Ακαδημία Πολέμου του Βερολίνου για ανώτερες σπουδές. Όταν επέστρεψε, παντρεύτηκε (15 Οκτωβρίου 1889) την πριγκίπισσα Σοφία, κόρη του αυτοκράτορα Γουλιέλμου Β'. Βασιλιάς έγινε στις 8 Μαρτίου 1913. Μετά τη δολοφονία του διαδόχου της Αυστροουγγαρίας στο Σεράγεβο (28 Ιουνίου 1914), ο Γουλιέλμος εξώθησε τους συμμάχους του Αυστριακούς να κηρύξουν τον πόλεμο κατά της Σερβίας. Ξεκίνησε ο Α' Παγκόσμιος πόλεμος που για την Ελλάδα σήμαινε την έναρξη της αιματηρής περιόδου, η οποία ονομάστηκε «Διχασμός».

Ο πρωθυπουργός Ελευθέριος Βενιζέλος τάχθηκε υπέρ του να βγει η Ελλάδα στον πόλεμο, στο πλάι της Αντάντ. Ο Κωνσταντίνος αρνήθηκε να πολεμήσει εναντίον του πεθερού του. Η σύγκρουση οδήγησε στην παραίτηση της κυβέρνησης (21 Φεβρουαρίου 1915) και την προκήρυξη εκλογών (31 Μαΐου 1915), τις οποίες κέρδισε και πάλι ο Βενιζέλος. Στις 19 Σεπτεμβρίου 1915, η Βουλγαρία βγήκε στον πόλεμο, στο πλευρό των κεντρικών αυτοκρατοριών και εισέβαλε στη Σερβία. Ελλάδα και Σερβία δεσμεύονταν με συνθήκη κατά της Βουλγαρίας, από την εποχή των Βαλκανικών πολέμων. Ο Βενιζέλος κήρυξε προληπτική επιστράτευση και ζήτησε από τον βασιλιά να τιμηθεί η ελληνική υπογραφή. Αρχισε μια μακριά περίοδος επιχειρηματολογίας, για το αν η συνθήκη με τη Σερβία περιλάμβανε κι αυτή την περίπτωση ή όχι.

Ο βασιλιάς και η αντιπολίτευση επέμεναν στην ουδετερότητα, ενώ ο στρατός της Αντάντ υποχωρούσε από τα Δαρδανέλια και την 1^η Οκτωβρίου αποβιβαζόταν στη Θεσσαλονίκη. Ο Βενιζέλος εξαναγκάστηκε να παραιτηθεί και, με νέες εκλογές, από τις οποίες το κόμμα του των Φιλελευθέρων απείχε (6 Δεκεμβρίου 1915), προέκυψε κυβέρνηση με πρωθυπουργό τον Δημήτριο Γούναρη. Στις 15 Αυγούστου 1916, μιλώντας από το μπαλκόνι του σπιτιού του, ο Βενιζέλος κατάγγειλε ως αντεθνική την πολιτική του στέμματος και της κυβέρνησης. Έφυγε (25 Σεπτεμβρίου 1916) για τη Θεσσαλονίκη όπου είχε ξεσπάσει χωριστικό κίνημα με τις ευλογίες των συμμάχων. Ήταν το κίνημα της Εθνικής Άμυνας, που δημιούργησε το χωριστό

κράτος της Θεσσαλονίκης με αρχηγούς τον Βενιζέλο, τον ναύαρχο Παύλο Κουντουριώτη και τον στρατηγό Παναγιώτη Δαγκλή (1853-1924), μετέπειτα αρχιστράτηγο του ελληνικού στρατού.

Έτσι, δημιουργήθηκαν δυο κρατικές οντότητες με το κράτος της Θεσσαλονίκης να πολεμά στο πλευρό της Αντάντ και το κράτος της Αθήνας να κρατά ουδετερότητα. Οι σύμμαχοι αξίωσαν από την Αθήνα να παροπλίσει τα μεγάλα πολεμικά της πλοία. Η αξίωση έγινε δεκτή. Στη συνέχεια, αξίωσαν να αφοπλιστούν οι ένοπλες δυνάμεις. Ακολούθησαν αιματηρές συγκρούσεις με αποτέλεσμα να ριχτούν οβίδες εναντίον της Αθήνας και των ανακτόρων και να εφαρμοστεί αυστηρός αποκλεισμός. Τον Μάιο του 1917, ο συμμαχικός στόλος κατέλαβε τον Ισθμό της Κορίνθου. Στις 27 του μήνα, ο στόλος έπιασε στον Πειραιά. Ένας Γάλλος βουλευτής, ο Κάρολος Ζονάρ (1857 - 1927), αποβιβάστηκε, δήλωσε πως είναι ο ύπατος αρμοστής στην Ελλάδα και επέδωσε τελεσίγραφο στην κυβέρνηση του Αλέξανδρου Ζαΐμη. Στις 30 Μαΐου, ο Κωνσταντίνος παραιτήθηκε υπέρ του γιου του, Αλέξανδρου, κι έφυγε από τη χώρα. Στις 11 Ιουνίου 1917, οι Γάλλοι κατελάμβαναν την Αθήνα. Στις 14, ο Ελευθέριος Βενιζέλος ανελάμβανε πρωθυπουργός ολόκληρης της Ελλάδας. Ο ελληνικός στρατός νικούσε στη Μακεδονία αλλά η Ελλάδα είχε, ακόμη, βαρύ φόρο να πληρώσει.

1509: Ο Βασιλιάς Ερρίκος Η΄ της Αγγλίας παντρεύεται την Κατερίνα της Αραγονίας, πρώτη από τις έξι συζύγους του.

1895: Γεννιέται ο Νικολάι Μπουλγκάνιν, πρωθυπουργός της Σοβιετικής Ένωσης την περίοδο 1955 - 58.

1903: Στη Σερβία, δολοφονούνται σε πραξικόπημα ο βασιλιάς Αλέξανδρος Α΄ Ομπρένοβιτς

και η βασίλισσα Ντράγκα. Ο θρόνος περιέρχεται στους Καραγεώργη.

1917: Οι Γάλλοι καταλαμβάνουν την Αθήνα και καλούν τον Ελευθέριο Βενιζέλο να αναλάβει πρωθυπουργός ολόκληρης της Ελλάδας. Ο διχασμός έχει προσωρινά κουκουλωθεί.

1963: Παραιτείται η κυβέρνηση του Κωνσταντίνου Καραμανλή, κάτω από το βάρος των αποκαλύψεων για τη δράση των παρακρατικών, με αιτία τη δολοφονία του ανεξάρτητου βουλευτή της Αριστεράς Γρηγόρη Λαμπράκη.

1970: Πεθαίνει ο Αλεξάντερ Φεοντόροβιτς Κερένσκι, πολιτικός και πρωθυπουργός της Ρωσίας. Μετά την ανατροπή του από τους μπολσεβίκους το 1917, διέφυγε στη Γαλλία κι έπειτα εγκαταστάθηκε στις ΗΠΑ. Γεννήθηκε το 1881.

1981: Πάνω από 1.000 άτομα σκοτώνονται στο Ιράν, σε σεισμό έντασης 6.8 της κλίμακας Ρίχτερ. Η πόλη Γκόλμπαφ στην επαρχία Κέρμαν, καταστράφηκε.

1984: Πεθαίνει ο Ενρίκο Μπερλίνγκουερ, ηγέτης επί 12 χρόνια του Ιταλικού Κομμουνιστικού κόμματος, του μεγαλύτερου στη Δυτική Ευρώπη. Το οδήγησε μακριά από την Σοβιετική επιρροή, εισάγοντας την πρακτική του «ιστορικού συμβιβασμού».

2001: Εκτελείται ο «βομβιστής της Οκλαχόμα», Τιμοθι Μακβέι, 32 χρόνων. Στα 1995, είχε τοποθετήσει βόμβα στο ομοσπονδιακό κτίριο της Οκλαχόμα. Από την έκρηξη, είχαν σκοτωθεί 168 άνθρωποι, ανάμεσα στους οποίους και 19 παιδιά. Είναι η πρώτη εκτέλεση για ομοσπονδιακό αδίκημα στις ΗΠΑ, μετά το 1963.

2004: Πεθαίνει ο Ξενοφών Ζολώτας, οικονομολόγος και πρωθυπουργός οικουμενικής κυβέρνησης (1989 – 1990). Ήταν εκατό χρόνων.

2008: Με ψήφους 250 (ΝΔ, ΠΑΣΟΚ) υπέρ, έναντι 42 (ΚΚΕ, ΣΥΝ, ΛΑΟΣ) κατά, η Βουλή ψηφίζει τη συνθήκη της Λισσαβόνας που «αντικαθιστά» το χωρίς τύχη ευρωσύνταγμα.

2013: Με κυβερνητική απόφαση αναγγέλλεται το αυθημερόν κλείσιμο της ΕΡΤ (της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης). Το σήμα «πέφτει» λίγο πριν από τα μεσάνυχτα. Η δεκαήμερη άμεση λαϊκή κινητοποίηση και η αντίδραση του Φώτη Κουβέλη οδηγούν σε κυβερνητική κρίση, με αποτέλεσμα την αποχώρηση της ΔΗΜΑΡ από την κυβέρνηση (21 Ιουνίου).

2015: Τηλεόραση και ραδιοφωνικοί σταθμοί της ΕΡΤ ξαναβγαίνουν στον αέρα.

2017: Στον πρώτο γύρο των γαλλικών βουλευτικών εκλογών και με την αποχή να φτάνει στο 51%, το κόμμα του προέδρου Εμμανουέλ Μακρόν ψηφίζεται από το 32% των ψηφοφόρων και απειλεί να έχει παντοκρατορία στο κοινοβούλιο.

Η 11^η Ιουνίου στον πολιτισμό

11 Ιουνίου 1572

Ο Μπεν Τζόνσον

Τον θεωρούν δεύτερο μετά τον Σαίξπηρ θεατρικό συγγραφέα της Αγγλίας. Ο Μπεν Τζόνσον γεννήθηκε στις 11 Ιουνίου 1572, στο Λονδίνο, μόλις δυο μήνες μετά τον θάνατο του πατέρα

του. Σπούδασε λίγα χρόνια, βοήθησε στη δουλειά τον πατριό του (πλινθοποιό) στη συνέχεια, πολέμησε εναντίον των Ολλανδών αργότερα. Μετά, όπως περίπου τον ίδιο καιρό ο Σαίξπηρ, δούλεψε ηθοποιός και έγραφε ο ίδιος τα έργα που ανέβαζε ο θίασος. Τα ξέρουμε μόνο ως τίτλους. Στα 1596, ο Σαίξπηρ τον σύστησε στη θεατρική επιχείρηση του λόρδου Τσάμπερλεν. Ανέβασε την κωμωδία «Ο κάθε άνθρωπος με το χιούμορ του». Το έργο έγινε επιτυχία και ο Τζόνσον καθιερώθηκε. Τον αμέσως επόμενο χρόνο, ανέβασε την επίσης κωμωδία «Καθένας ενάντια στη διάθεσή του». Αριστουργήματά του είναι οι κωμωδίες «Βολπόνε» (1606) και «Αλχημιστής» (1610), σάτιρες της εποχής του και οι δυο. Το θεατρικό του «Κατιλίνας» (1611) αντιπροσωπεύει τον καλύτερό του εαυτό στα ιστορικά δράματα. Τα επόμενα έργα του, όμως, δεν γνώρισαν ανάλογη επιτυχία.

Στα 1623, είδε την προσωπική του βιβλιοθήκη να καταστρέφεται από πυρκαγιά, ενώ από το 1628 έμεινε παράλυτος. Πέθανε στις 6 Αυγούστου 1637, στο Λονδίνο, και θάφτηκε τιμητικά στο Ουέστμινστερ.

1864: Γεννιέται ο Ρίχαρντ Στράους, Γερμανός συνθέτης όπερας. Ανάμεσα στα έργα του: η «Σαλώμη», το «Ντερ Ροζενκάβαλιερ» και η «Ηλέκτρα». Πέθανε το 1949.

1910: Γεννιέται ο Ζακ Ιβ Κουστό, Γάλλος εξερευνητής των βυθών και του υποθαλάσσιου κόσμου κι εφευρέτης της συσκευής κατάδυσης. Η κινηματογραφική ταινία του ντοκιμαντέρ «Ο κόσμος της σιωπής» αποκάλυψε στο ευρύ κοινό τη μαγεία του υποβρύχιου κόσμου. Πέθανε στις 25 Ιουνίου 1997.

1922: Γεννιέται στη Λεμεσό της Κύπρου ο σπουδαίος σκηνοθέτης, Μιχάλης Κακογιάννης («Ζορμπάς», «Στέλλα», «Ηλέκτρα», «Το κορίτσι με τα μαύρα» κ.λπ.). Πέθανε στις 25 Ιουλίου 2011.

1955: Ογδόντα άτομα σκοτώνονται και πάνω από εκατό τραυματίζονται, όταν τρία αυτοκίνητα ανατρέπονται και πετάγονται στην εξέδρα των θεατών, κατά τη διάρκεια του ράλι αυτοκινήτων Λε Μαν στη Γαλλία.

1979: Πεθαίνει ο Τζον Γουέιν (Μάριον Μάικλ Μόρισον), Αμερικανός σταντ του κινηματογράφου. Έφερε τις μεγαλύτερες εισπράξεις στα ταμεία αλλά κέρδισε μόνο ένα Όσκαρ πρώτου ανδρικού ρόλου (για την ταινία «Αληθινή άμμος»).

2009: Πραγματοποιείται η ακριβότερη μεταγραφή ποδοσφαιριστή: Ο Κριστιάνο Ρονάλντο οδεύει από την αγγλική Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ στην ισπανική Ρεάλ Μαδρίτης, έναντι 93 εκατομμυρίων ευρώ. Και οι τρεις προηγούμενες μεγαλύτερες μεταγραφές ποδοσφαιριστών (Κακά, Ζιντάν, Φίγκο) είχαν πραγματοποιηθεί με μετακινήσεις στην ίδια ομάδα.

2017: Οι ιστιοπλόοι Παναγιώτης Μάντης και Παύλος Καγιαλής αναδεικνύονται παγκόσμιοι πρωταθλητές στα σκάφη «470», στο Σανταντέρ της Ισπανίας. Την ίδια μέρα, η Βασιλεία Καραχάλιου κατακτά το ασημένιο μετάλλιο, στην κατηγορία Laser Standard.